

Hanul-Ancutei-Loc de legendă si popas

Opera lui Mihail Sadoveanu, Hanu-Ancutei, înclină spre timpul mitologic, vorbind în numele întregului popor, transmitând nostalgie, tristete blândă pentru timpuri în care au trăit oameni îndemânatici, spirituali, iuti și îndrăgostiti de vitejii. Diferențele dintre planul real și cel al visului se întrepatrund.

Scrisul sadoveanean se situează între real și mitic. Sadoveanu își plasează eroii în jurul unui foc sau a unei mese îmbelsugate și aceștia spun povești, își deapănă firul amintirilor, povestesc legende.

Natura și cadrul rustic sunt nelipsite din opera sa. Firea oamenilor este tăcută, închisă, înăbușind dureri, umilinte sau nedreptăți nemeritate.

Natura și hanul sunt umanizati, hanul devenind un personaj, care exprimă tristete, mâhnire, înstrăinare, singurătate și oboseală. Acesta, cu atmosfera sa de siguranță, oferă un refugiu atât în plan fizic, cât și moral călătorilor care poposesc aici. Este confidentul lor sub zidurile sale groase de cetate adăpostind povestea celor care se destăinuie.

“Hanul reprezintă în mic Moldova dintotdeauna, Moldova oamenilor simpli, cu obiceiuri arhaice, cu întâmplări care se perindă după anume date calendaristice.” (Ion Rotaru)

Atmosfera din han este simulantă: Odată pătruns în acest mediu, personajul lui Sadoveanu se simte legat de han pe vecie. Acesta devine un loc de spovedanie al sufletului său.

Hanul-Ancutei-portret fizic si moral

Comisul Ioniță declară: “Trebuie să știți dumneavoastră că hanul acela al Ancutei nu era han- era cetate. Avea niște ziduri groase de aici până acolo și niște porți ferecate cum n-am văzut în zilele mele. În cuprinsul lor se puteau oploși oameni, vite și căruțe și nici habar n-aveau din partea hoților.”

Hanul este o legendă. El a existat în realitate și avea faimă în trecut. Ruina lui a staruit până acum vreo zece ani iar partea cea mai importantă hanului Ancutei, pivnita, a ramas așa cum era odinioară, dar pustie și adormită ca sub un abur de legendă.

Ancuta cea tânără împodobeste hanul cu prezenta ei, fiind sufletul acestuia și emană farmec și voiosie: “umbla ca un spiridus incolo și încoace, rumână la obraji cu catrinta în brâu

si cu mânicile suflecate împărtea vin si mâncări, râsete si vorbe bune.”

Glasul ei este asemănat cu un cântec dulce de unul dintre povestitori. Siplitatea firească a gesturilor si vorbelor sale este încântătoare. Ea nu se implică direct în nici o împrejurare, participând însă afectiv prin reactii sufletesti spontane. Colorează, nuantează si înviorează povestirile celorlalti prin repliciscurte si precise: “hangita a întors spre bătrân ochii ei aprigi cu un glas pripit: -Când ai văzut întâi balaurul, mos Leonte!” Ancuta este un personaj symbolic, care întregeste imaginea hanului. Batranii “îsi doresc anii tineretii înapoi” când o privesc. Din acest motiv, călătorii se întorc cu gândul în trecut: veseli sau nostalgici, Ei împărtăsesc cu ceilalti experiente de viață, creându-se astfel o legatură si o prietenie strânsa între drumeti, mediate de însusi hanul umanizat.

In Hanul-Ancutei, accentul cade pe puterea de fabulatie, care joacă un rol mai mare decât memoria, căci ceea ce în prima clipă pare să tină de trecutul si experientafiecarui povestitor, este demonstrată mai târziu a fi legat de închipuirea lui. Astfel este desăvârșită conditia omului de făuritor (homo faber) si înțelept (homo sapiens), probandul imaginatia si spiritual creator.

Hanul este plasat la rascruce de drumuri si de veacuri, fiind un loc arhaic, mitic, desprins din vremea veche. De atunci, însa nu s-au schimbat multe în rolul hanului. El reprezintă o adevarată fortareată, unde oamenii se izolează de cotidian în spatele zidului legendelor. Aici se face schimb de informatie si de folclor. Oamenii sunt aceiasi, ei au mai fost aici, iar o forta necunoscută îi atrage spre acest loc, unde se delectează cu povestiri, pui fript rudimentar si vin, ca practicantii unui adevarat cult. Acesti nu sunt adăpostiti nu numai fizic, dar si moral.

Sadoveanu transmite sentimentul de traditionalism, însuflă cititorului iubire pentru folclorul românesc, pentru istoria poporului, dar mai ales sentimental nobil de prietenie si sustinere față de semenii. Hanul nu mai este doar un loc de popas si de petrecere, ci este locul unde se află si se depozitează toate povestirile care se aud din om în om. Spre deosebire de alte hanuri, acesta se constituie într-un spatiu cu totul aparte, care închide în sine alta lume, un univers cecombinătoare credintele, traditiile si superstitiile care se află în lumea întreagă.

Ce înseamna hanul pentru personajele operei lui Sadoveanu si în ce mod le influentează psihic?

Hanul este înainte de toate un confident al drumetilor, care, obositi după un drum lung si încărcat de aventuri simt nevoia de a mărturisi cuiva faptele lor de vitejie si de a împărtăsi câte ceva din experienta lor de viață. Hanul poartă în el glasurile si povestile a generatii de drumeti fiind o sinteză a sufletelor acestora.

Hanul este refugiu fizic si moral devenind o adevarată fortăreată a sufletului românesc. Aici se adăpostesc legende datând din vremea veche si preamărind faptele haiducilor, negustorilor si ale altor personaje cu caractere proeminente. Mos Leonte zoderul, comisul Ionită, cântăretul orb si însotitoarea acestuia, Damian Cistisor, negustorul, umblat până la Lipsican sunt doar câteva dintre cei care au ales să-si depene firul amintirilor si să își descarce sufletul în hanul-cetate, ceea ce demonstrează ca au încredere în prietenul lor, care le oferă siguranță, adapost si sprijin moral. Hanul devine o sinteză a legendei populare românești. Ca în orice legendă, realul se îmbină cu fabulosul: de exemplu, în povestirea lui mos Leonte Zoderul, este vorba de un balaur care îl pedepseste pe boierul Nastasa Bolomir. Mai mult ca în orice loc, aici este apreciată sinceritatea peronajelor. Acestea uită de aparente si privesc lucrurile în esenta lor, exprimandu-si sentimentele cu maxima intensitate. Ceilalti devin martorii profundului discurs sufletesc exteriorizat cu multa personalitate de fiecare dintre personaje. În aceasta atmosferă de confesiune își au loc chiar si lacrimile, în ciuda tăriei de caracter a bărbatilor. Scena în care comisul Ionită plânge la auzul cântecului popular "Miorita" este deosebit de înduioșătoare si ilustrează aceasta idee. Astfel, se creează o legătură foarte strânsă între drumeti, asemănătoare celeia dintre preot sicele care se spovedeste. Astfel, drumetii devin pe rând oratori si ascultatori. Toate acestea se întâmplă în sânul hanului, într-o atmosferă ce favorizează schimbul de confidente.

Asadar, în spatele zidului aparent rece pentru ce neinitiat, hanul este ascunzatoarea unei comori ce asteaptă sa fie descoperită din nou la fiecare popas aici.